

यदीह कत्यनालोके सिध्येत् कर्म धनञ्जय । सर्वे भवेयुः सिद्धार्थाः कत्यने को हि दुर्गतः ।
जानामि ते वासुदेवं सहायं जानामि ते गाण्डिवं तालमात्रं । जानाम्यहं त्वादृशो नास्ति योद्धा जानानस्ते राज्यमेतद्ध
रामि ।

५५१५

नतु पर्यायधर्मेण सिद्धिं प्राप्नोति मानवः । मनसैवानुकूलानि विधाता कुरुते वशे ।
त्रयोदश समा भुक्तं राज्यं विलपतस्तव । भूयश्चैव प्रशासिष्ये त्वां निहत्य सवान्धवं ।
क तदा गाण्डिवं तेऽभूत् यदा दासपणैर्जितः । क तदा भीमसेनस्य बलमासीच्च फाल्गुन ।
सगदात् भीमसेनाद्वा फाल्गुनाद्वा सगाण्डिवात् । न वै मोक्षस्तदा वोऽभूद्विना कृष्णामनिन्दितां ।

५५१६

सा नो दास्ये समापन्नान् मोचयामास पार्षती । अमानुष्यं समापन्नान् दासकर्मण्यवस्थितान् ।
अवोचंयत् षण्डतिलानहं वस्तथ्यमेव तत् । धृता हि वेणी पार्थेन विराटनगरे तदा ।
सूदकर्मणि च आन्तं विराटस्य महानसे । भीमसेनेन कौन्तेय यत्तु तन्मम पौरुषं ।
वेणीं कृत्वा षण्डवेशः कन्यां नर्तितवानसि । आण्यां वेण्याञ्च कक्ष्याञ्च संयुगे यः पलायते ।
एवमेव सदा दण्डं चक्षियाः चक्षिये दधुः । न भयाद्वासुदेवस्य न चापि तव फाल्गुन ।

५५१७

राज्यं प्रतिप्रदास्यामि युध्यस्व सहकेशवः । न माया हीन्द्रजालं वा कुहंका वाऽपि भीषणाः ।
आत्तशस्त्रस्य सङ्ग्रामे वहन्ति प्रतिगर्जनाः । वासुदेवसहस्रं वा फाल्गुनानां शतानि वा ।
आसाद्य माममोघेषु द्रविष्यन्ति दिशो दश । संयुगं गच्छ भीष्मेण भिम्बि वा शिरसा गिरिं ।
तर वा त्वं महागाधं वाङ्मयां पुरुषोर्दधि । शारद्वतमहामीनं विविशंतिमहोरगं ।
भीष्मवेगमपर्यन्तं द्राणयाहदुरासदं । कर्णशल्यश्रवावर्त्तं काम्बोजवडवामुखं ।
वृहद्वलमहोच्छालं सौमदत्तितिमिङ्गलं ।

५५१८

युयुत्सुतोयं भगदत्तमारुतं श्रुतायुहादिं च महामुद्रं । दुःशासनौघ शल्यशल्यमत्स्यं सुषेणचित्रायुधनागनक्रं ।
जयद्रथाद्रिं पुरुमित्रगाधं दुर्मेधेणोदं शकुनिप्रपातं । शल्यौघमचल्यमभिप्रवृद्धं यदावगाह्य अमनयचेताः ।
भविष्यसि त्वं हतसर्वबान्धवस्तदा मनस्ते परितापमेव्यति । तदा मनस्ते त्रिदिवादिवाण्डुर्चेर्निवर्त्तिता पार्थ महीप्रशासनात् ।
प्रशास्य राज्यं हि सुदुर्लभं त्वया बुभूषितः स्वर्गं दवापतस्त्रिना ।

इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि उलूकदूतागनपर्वणि दुर्योधनवाक्ये एकोनषष्ठ्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १५६ ॥

॥ सञ्जय उवाच ॥ सेनानिवेशं सम्प्राप्तः कैतव्यः पाण्डवस्य ह । समागतः पाण्डवेयैर्युधिष्ठिरमभाषत ।
अभिज्ञो दूतवाक्यानां यथोक्तं ब्रुवतो मम । दुर्योधनसमादेशं श्रुत्वा न क्रोद्धुमर्हसि ।
॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ उलूक न भयन्तेऽस्ति ब्रूहि त्वं विगतज्वरः । यन्मतं धार्तराष्ट्रस्य लुब्धस्यादीर्घदर्शनः ।
ततो द्युतिमतां मध्ये पाण्डवानां महात्मनां । सञ्जयानाञ्च मत्स्यानां कृष्णस्य च यशस्विनः ।
द्रुपदस्य सपुत्रस्य विराटस्य च सन्निधौ । भूमिपानाञ्च सर्वेषां मध्ये वाक्यं जगाद ह ।
॥ उलूक उवाच ॥ इदं त्वामब्रवीद्राजा धार्तराष्ट्रो महामनाः । शृण्वतां कुरुवीराणां तन्निबोध युधिष्ठिर ।
पराजितोऽसि द्यूतेन कृष्णा चानायिता सभा । शक्योऽमर्षा मनुष्येण कर्तुं पुरुषमानिना ।

५५१९

५५२०